

derfor, er, at vi da efterhaanden kunde slippe for at give Understøttelse til disse Sider af Folkelivet. Jeg skal indrømme, at det maaste, hvis Sagen skulde ordnes forfra, navnlig for den frie Udviklings Skyld, kunde være ønskeligt, om disse Sager vare undtagne fra Statsmyndighedens Omraade og kunde bestaae ved private Midler, som vi see, at det er Tilfældet i andre Lande; men dette Spørgsmaal ligger slet ikke for. Vi have engang faaet dem ind under Statens Omraade; vi have i Grundloven en Bestemmelse om, at vi skulle understøtte Folketirken med vore Midler, og dette er jo desuden gennem forskjellige Love skeet med Hensyn til de andre Anstalter til det aandelige Livs Fremme i en lang Række af Aar. Altsaa vi skulle understøtte dem; men skulle vi understøtte dem, maae vi ogsaa have Indflydelse paa den Maade, hvorpaa disse Sider af Livet udvikles, for derved at sørge for, at ikke forældede Anstuelser gjøre sig saaledes gjældende, at enhver fri aandelig Udvikling bliver umulig. Det maa være vor Opgave at sørge for, at et frit og fyldigt Liv kan røre sig i Kirke og i Skole, i Kunstacademiet og ved Universitetet og hvor somhelst, thi kun paa denne Maade er det muligt, at vor frie Forfatning kan komme til at staae Rob i Folket. Den aandelige Side af vort Statsliv har en stor Betydning for vor frie og folkelige Udvikling, og vi skulle ikke længere, end vi allerede have gjort det, tillade, at den vedbliver at være udenfor Rigsdagens Indflydelse, især da vi i vor Grundlov med Hensyn til Kirken have et bestemt Bud, som siger, at vi skulle behandle den Slags Sager. Vi have desuden fra Kirke- og Underviisningsministeren i 1850 en bestemt Udtalelse her paa Rigsdagen om, at Grundtrækkene af Planen for Underviisningen i vore Skoler burde gives ved Lov, og den nuværende ærede Minister har jo indrømmet, at det staaer i vor Magt at gjøre det, naar vi ville. Derfor skulle vi see i denne Henseende langtfra at opgive tvertimod at udvide vort Omraade, men da tillige at begrænse os paa den rette Maade.

E. Peterfen: Der er fra forskjellige Sider gjort Indvendinger imod den Bestemmelse, der findes i det Endringsforslag, der

er stillet af 15 ærede Medlemmer i Forening med mig om, at Tilladelsen skal gives for et begrændset Tidrum af ikke over to Aar, og jeg skal indrømme, at den kan være mindre heldig; men jeg har kun stillet Forslaget, for at træffe en Bestemmelse om det korteste Tidrum, for hvilket en saadan Tilladelse skulde gjælde, og jeg seer ikke, at der i Paragraphens Ord indeholdes nogen Hindring for, at Bistopperne kunne, hvis den første Deel af Endringsforslaget bliver vedtagen, give Tilladelse for en saa lang Tid, som de efter de foreliggende Omstændigheder finde det hensigtsmæssigt og tilraadeligt. Jeg har forlangt deelt Afstemning over Endringsforslaget, for at kunne frasælde den sidste Deel deraf, for det Tilfælde, at den høitærede Minister skulde sætte sig derimod; men da han ikke har udtalt nogen Betænkelse ved at gaae ind derpaa, finder jeg ikke Anledning til at tage det tilbage, saameget mere som jeg ikke kan indsee nogen Fare ved, at det kommer til at staae i Loven.

Krog: Jeg skal ikke nægte, at jeg med megen Interesse hørte det Foredrag, som den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) for et Dieblit siden holdt; thi det forekommer mig nemlig, at Consequentsen af hans Ytringer maa lede ham til at stemme imod Lovforslaget. Den ærede Rigsdagsmand yttre ofte, saavidt jeg har forstaaet ham, at der skal være et bestemt og strengt Controlsystem fra de overordnede Embedsmænd til de underordnede Embedsmænd paa Statens Gebeet, og at der er et ordentligt Subordinationsystem, om jeg maa bruge et saadant Udtryk, saaledes at alle Statens Betjente i enhver Stilling holdes til at gjøre deres Pligt med den størst mulige Accuratesse, med den størst mulige Nøjsagtighed og Flid, og jeg finder det fuldkommen rigtigt. Den ærede Rigsdagsmand fører den samme Grundfætning over paa det kirkelige Gebeet, og jeg finder det ligeledes rigtigt, og det ærede Medlem mener, at denne Lov ingenlunde svækker det fulde Omraade, hvormed de overordnede kirkelige Embedsmænd udøve deres Myndighed over de underordnede. Saa vidt jeg skjønner, leder Consequentsen dertil,